

ODSJEK ZA NADZOR
Br. 01-19-4431- 10/23
Podgorica, 21.04.2023.g

Na osnovu člana 50 stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 79/08, 70/09, 44/12 i 22/17) i odredaba Zakona o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 039/03, „Službeni list Crne Gore", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16), Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama izvršila je nadzor nad sprovođenjem zaštite ličnih podataka i sačinila

ZAPISNIK O

IZVRŠENOM NADZORU

Vrsta nadzora: Inicijativa za vršenje nadzora

Nadzor izvršen kod: Pokret Evropa sad

Osnovni podaci o subjektu nadzora: Politička partija

Odgovorno lice subjekta nadzora je: Vasilije Čarapić, izvršni direktor

Postupak nadzora započet je dana 10.04.2023. godine, sa početkom u 10 časova, u prostorijama subjekta nadzora, ul. Baku br.36, Podgorica

Nadzoru prisutan: Vasilije Čarapić, izvršni direktor

Postupak nadzora izvršili: Mladen Prelević, kontrolor i Branka Mišurović, kontrolor

Predmet nadzora

Postupanje po Inicijativi za vršenje nadzora, br. 01-19-4431-1/23 od 01.03.2023. godine podnešene od strane NVO „ Centar za građansko obrazovanje“. Inicijativom se u bitnom inicira utvrđivanje činjeničnog stanja vezano za prikupljanje potpisa za podnošenje kandidature predsjedničkog kandidata „Pokreta Evropa sad“ Jakova Milatovića , te da li je ovom prilikom, a tokom prikupljanja i naknadne obrade potpisa podrške došlo do povrede odredbi Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

U postupku nadzora je utvrđeno sledeće činjenično stanje:

U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja u vršenju nadzora nad spovođenjem Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, subjekt nadzora obaviješten je o početku obavljanja nadzora dopisom, br.01-19-4431-3/23 od 28.03.2023.godine i o obavezi pripreme i dostave referentne dokumentacije vezano za obradu i zaštitu ličnih podataka birača koji su dati na obrascima P-5 i P-5a uređenim Uputstvom o sadržini i obliku obrasca za podnošenje predloga kandidata za Predsjednika Crne Gore i obrasca za davanje potpisa birača za podršku kandidatu za Predsjednika Crne Gore ("Službeni list CG, br.076/17,002/18, 063/22 i 151/22). S tim u vezi, od subjekta nadzora shodno čl.67 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti zatraženo je izjašnjenje na sljedeće činjenice:

- Da li je imenovano lice odgovorno za zaštitu ličnih podataka;
- Da li vodi evidenciju o zbirci ličnih podataka – potpisi podrške birača;
- Da li su sačinjena interna pravila obrade i zaštite ličnih podataka; odnosno donesen Plan zaštite posebne kategorije ličnih podataka shodno odredbama Pravilnika o načinu označavanja i zaštite posebne kategorije ličnih podataka („SL.list CG, br.011/11);
- Na koji način i koja lica su prikupljala potpise podrške birača, odnosno imala pristup ličnim podacima birača; gdje i kako se čuvaju obrasci potpisa podrške.

Dana 10.04.2023.godine kontrolori Agencije su izvršili nadzor u prostorijama subjekta nadzora. Ovlašćeno lice subjekta nadzora, a postupajući po zahtjevu Agencije, dostavilo je: Ovlašćenje za odgovorna lica za zaštitu ličnih podataka br.11-2 od 01.10.2022. godine; Pravilo o obradi, zaštiti i korišćenju ličnih podataka br.11-1 od 17.08.2022. godine; Rješenje Državne izborne komisije, kojim se ne utvrđuje kandidatura Milojka Spajića za izbor za Predsjednika Crne Gore, kojeg je predložila politička partija „Pokret Evropa sad“ br.155/7 od 18.02.2023. godine; Mišljenje Državne izborne komisije br. 176/2 od 22.02.2023. godine; Rješenje Državne izborne komisije, kojim se utvrđuje kandidatura mr Jakova Milatovića za izbor Predsjednika Crne Gore, kojeg je predložila politička stranka Pokret Evropa sad br. 209/5 od 28.02.2023. godine.

Dalje, tokom vršenja nadzora utvrđeno je da subjekt nadzora nije formirao evidenciju o zbirci ličnih podataka - potpisi podrške birača; da ne posjeduje Plan zaštite posebne kategorije ličnih podataka, shodno Pravilniku o načinu označavanja i zaštite posebne kategorije ličnih podataka.

Na pitanje kontrolora na koji način je bilo organizovano prikupljanje potpisa birača za predsjedničkog kandidata Jakova Milatovića i da li u elektronskom obliku posjeduju bazu prikupljenih podataka, kao i kopiju istih, ovlašćeno lice u pisanoj izjavi, br. 01-19-4431-7/23, od 20.04.2023. godine, navodi:

„Pokret Evropa sad! je kao politički subjekat koji je predložio kandidata za predsjednika na izborima koji su bili zakazani za 19.03.2023. godine, prikupljao potpise podrške birača na obrascima propisanim Uputstvom o načinu i postupku provjere potpisa podrške izbornoj listi za izbor kandidata poslanika i kandidatu za Predsjednika Crne Gore, br. 129 od 10.02.2023. godine, u cjelosti u skladu sa pomenutim Uputstvom, neposredno od birača, u toku februara mjeseca 2023. godine. Potpise podrške birači su mogli da daju u prostorijama Pokreta Evropa sad! u više opština u Crnoj Gori, ili na štandovima koje smo za te potrebe postavili u više gradova, u skladu sa odobrenjima nadležnih Sekretarijata u lokalnim samoupravama. Kako obrasci za podršku birača sadrže lične podatke o biračima koje birači svojevrijem daju, ovlašćena lica Pokreta su kreirala privremenu zbirku ličnih podataka sadržanih na tim obrascima, koja sa čuvala isključivo u izvorniku pod ključem, u skladu sa internim Pravilom o obradi, zaštiti i korišćenju ličnih podataka broj 11-1 od 17.08.2022. godine. Imajući u vidu specifičnu situaciju da je Pokret Evropa sad prvo sakupljao potpise podrške birača za kandidata Milojka Spajića, čiji je predlog kandidature odbijen, a nakon toga ponovo sakupljao potpise podrške birača za kandidata Jakova Milatovića, ovim putem ističemo da Pokret Evropa sad nije zahtijevao nazad potpise podrške koji su predati za Milojka Spajića, već su oni ostali u posjedu Državne izborne komisije. Pokret Evropa sad nije pothranjivao kopije ovih obrazaca. Svi obrasci sa potpisima podrške birača koji su dati za kandidata Jakova Milatovića, njih 3197, odnosno zbirka iz prethodnog stava, predati su Državnoj izornoj komisiji uz ostalu dokumentaciju za predlog kandidata za izbor za Predsjednika Crne Gore, Jakova Milatovića, o čemu je sačinjen Zapisnik broj 209/3 od 26.02.2023. godine. Pokret Evropa sad! nije pothranjivao kopije ovih obrazaca.”

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja u postupku nadzora konstatovano je sledeće:

- A.** da svrha prikupljanja „*potpisa birača koji podržava kandidata*“, s jedne strane, proizilazi iz mandatorne obaveze subjekta nadzora u slučaju podnošenja predloga

za kandidata za Predsjednika u smislu čl. 4, čl. 5 i čl. 6 st.2 t.5 Zakona o izboru predsjednika Crne Gore ("Sl. list CG", br. 17/07, 08/09, 12/16, 73/18) koje odredbe propisuju namjenu obrade ličnih podataka ove kategorije lica. Način prikupljanja potpisa podrške birača uređen je podzakonskim aktima od strane Državne izborne komisije na osnovu čl. 43 st. 6 Zakona o izboru odbornika i poslanika ("SL. list RCG", br. 04/98, 05/98,17/98,14/98,18/00,"Sl. list SRJ", br. 73/00, 09/01... 56/06 "Sl. list CG", br. 46/11 ,14/14, 47/14 ...10/18, 109/20), a u vezi shodne primjene ovog Zakona saglasno čl. 9 Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore. Za podnošenje predloga kandidata za Predsjednika Crne Gore i davanje potpisa birača za podršku kandidatu za Predsjednika Crne Gore koriste se obrasci propisani Uputstvom o sadržini i obliku obrasca za podnošenje predloga kandidata za Predsjednika Crne Gore i obrasca za davanje potpisa birača za podršku kandidatu za Predsjednika Crne Gore („ Sl. list CG br.076/17, 002/18, 063/22 i 151/22), koji čine njegov sastavni dio. Na osnovu propisane vrste ličnih podataka birača iz Obrasca za davanje potpisa birača za podršku kandidatu za Predsjednika Crne Gore (P-5 i P5a) a koja se odnosi na: ime i prezime, datum rođenja, JMBG, registarski broj lične karte ili pasoša, prebivalište i/uz svojeručni potpis može se utvrditi identitet lica /birača na koga se lični podaci odnose u smislu čl. 9 st. 1 t. 1 i 9 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

- B.** da imajući u vidu svrhu/namjenu prikupljanja ličnih podataka birača jasno proizilazi da birač davanjem potpisa podrške iskazuje svoje političko mišljenje/aktivan politički stav u jednom izbornom procesu. Lični podaci koji se, između ostalog, odnose na političko mišljenje predstavljaju posebnu kategoriju ličnih podataka u smislu čl. 9 st. 1 t. 7 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Pravni osnov za obradu posebne kategorije ličnih podatka uređen je čl. 13 Zakona na način da se ista može obrađivati samo uz izričitu saglasnost (dobrovoljni pisani pristanak lica na koga se lični podaci odnose) shodno st. 1 t. 1 ovog člana Zakona, odnosno na osnovu ostalih taksativno propisanih uslova iz t. 2-6 ovog člana, koji nisu od bitnog značaja za predmetni postupak nadzora.

Prema izjavi ovlašćenog lica subjekta nadzora potpisi podrške su prikupljeni od strane aktivista i članove Pokreta Evropa sad! u prostorijama Pokreta ali i na štandovima koji su se nalazili u više gradove, na način što je na osnovu lične identifikacione isprave, popunjavao predmetni Obrazac i upisivana navedena vrsta ličnih podataka, uz svojeručni potpis birača na koga se lični podaci odnose, što je u skladu sa čl. 13 st. 1 t. 1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Slijedom navedenog, ukazuje se da je saglasno Uputstvu o načinu i postupku provjere potpisa podrške izbornoj listi za izbor poslanika i kandidatu za Predsjednika Crne Gore izrađeno aplikativno rješenje za provjeru potpisa podrške kandidatima za Predsjednika Crne Gore shodno čl. 106 Zakona o izboru odbornika i poslanika, na koji način je omogućeno biraču da izvrši provjeru da li su njegovi lični podaci obrađeni na pošten i zakonit način shodno čl. 2 st.1 i 2 i čl.13 st.1 t.1 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;

- C.** da je subjekt nadzora donio Pravilo o obradi, zaštiti i korišćenju ličnih podataka br.11-1 od 17.08.2022. godine, shodno čl. 24 i 26 stav 1 tačka 10 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, kojim se obezbjeđuju organizacione, logističke i tehničke procedure i mjere za obradu i zaštitu ličnih podataka;
- D.** da je subjekt nadzora odredio odgovorna lica za zaštitu ličnih podataka saglasno članu 3 Pravila o obradi, zaštiti i korišćenju ličnih podataka br. 11-1 od 17.08.2022.godine, shodno obavezi iz člana 27 stav 3 Zakona o zaštiti ličnih podataka;
- E.** da subjekt nadzora kao rukovalac zbirke ličnih podataka nije uspostavio evidenciju zbirke ličnih podataka birača saglasno članu 26 Zakona o zaštiti ličnih podataka;
- F.** da subjekt nadzora nije donio Plan zaštite posebne kategorije ličnih podataka shodno čl. 4 Pravilnika o načinu označavanja i zaštite posebne kategorije ličnih podataka („SL. list CG, br.011/11), a u vezi sa čl. 13 st. 2 i 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti imajući u vidu da se, prilikom obrade, posebna kategorija ličnih podataka posebno označava i štiti.

Shodno utvrđenim nepravilnostima ukazuje se subjektu nadzora da u skladu sa članom 15 st. 1 t. 2 i čl. 36 st. 3 Zakona o inspekcijskom nadzoru, **otkloni sledeće nepravilnosti:**

- da sačini Plan zaštite posebne kategorije ličnih podataka shodno čl.4 Pravilnika o načinu označavanja i zaštite posebne kategorije ličnih podataka („SL.list CG, br.011/11), a u vezi sa čl.13 st.2 i 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti;
- da uspostavi Evidenciju zbirke ličnih podataka birača saglasno članu 26 Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti u postupku nadzora, ukazuje se subjektu nadzora, da u roku od 15 dana od dana prijema Zapisnika, otkloni iste.

Shodno čl. 36 st. 4 Zakona o inspekcijskom nadzoru, subjekt nadzora je obavezan da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o preduzetim radnjama u roku od 3 dana od isteka roka predviđenim ovim Zapisnikom.

Primjedbe, izjave, zahtjevi za izuzeće i druge relevantne činjenice i okolnosti:

Nadzor je završen dana 10.04.2023. godine u 10:40 časova.

Zapisnik uručen dana _____ (upisuje subjekt nadzora).

Subjekat nadzora je upoznat sa sadržinom zapisnika i isti potpisuje

Pravna pouka:

Subjekt nadzora, može u roku od osam dana od dana prijema zapisnika, podnijeti prigovor Agenciji, shodno članu 68 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

(Ovaj zapisnik je sačinjen u četiri istovjetna primjerka, od kojih se jedan primjerak predaje uz potpis odgovornom licu subjekta nadzora, odmah nakon njegovog sačinjavanja, a tri primjerka za potrebe Agencije.)

Odgovorno lice subjekta nadzora

Mladen Prelević, kontrolor

Branka Mišurović, kontrolor